

Jätkusuutlikkuse aruanne

Maailma arenenud riigid ning riikide ülesed organisatsioonid (nt ÜRO) pingutavad ühiselt selle nimel, et 2015. aastal sõlmitud Pariisi kliimaleppes kokkulepitud suunad ja eesmärgid oleks saavutatud. Euroopa Liit on välja töötanud Roheleppes, mis peab aitama Euroopal esimese kontinendina saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsuse. Selleks ei piisa ainult riikide püüdlusest, vaid vajalik on ka erasektori omapoolne initsiatiiv. Seni ei ole regulatiivselt kehtestatud lõplikke nõudeid, kuidas pangandussektor peab kaasa aitama kliimaeesmärkide saavutamisele, kuid paljud Coop Panga grupi konkurendid ja grupp ise on võtnud eesmärgiks aina enam oma tegevuses jätkusuutlikkuse põhimõtteid rakendada.

2021. aastal kiideti Euroopa Liidu tasemel põhimõtteliselt heaks kliimaeesmärkide saavutamise taksonoomia delegeeritud õigusaktid, kuid see ei ole ammendav ja jätkuvalt tegeletakse regulatiivsete muudatuste planeerimisega, mis on mõjutamas kõiki majandusharusid. See omakorda on tekitanud vaakumi regulatsiooni, praktika ning seatud eesmärkide vahel. Sellises olukorras saame pangana keskenduda eelkõige oma tegevuse jätkusuutlikkusele.

Coop Pank liitus juba 2020. aastal Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga ja osales vastutustundliku ettevõtluse indeksi uuringus. Peale selle osaleb Coop Pank aktiivselt Pangaliidu vastutustundliku panganduse töögrupis aidates seeläbi kaasa pankade tegevuse jätkusuutlikkuse kasvatamisele.

Coop Panga grupi tegevusvaldkondadest johtuvalt oleme hinnanud oma tegevuse mõju jätkusuutlikkusele kahel tasandil:

- grupi tegutsemisega seotud mõjud;
- grupi toodete ja teenuste pakkumisega seotud mõjud.

2021. aastal oli meie peamine fookus suunatud grupi enese tegutsemisega seotud mõjude mõistmisele ja negatiivsete keskkonnamõjude vähendamisele. Oleme kaardistanud oma toodete ja teenustega seotud keskkonnamõjud ja nende osakaalu meie tegevusest.

Grupp lähtub jätkusuutliku arengu juhtimisel ning arendamisel 17-st üldtunnustatud säästva arengu eesmärgist (vt: <https://sdgs.un.org/goals>, ingl. SDG ehk sustainable development goals). Pangandussektoris tegutsedes saame otse või kaudselt kaasa aidata järgmiste jätkusuutliku arengu valdkondadele:

SDG 1 – vaesuse vastu

SDG 3 – tervis ning heaolu

SDG 4 – kvaliteetne haridus

SDG 5 – sooline võrdsus

SDG 7 – kättesaadav ja puhas energia

SDG 8 – aus töö ja majanduslik areng

SDG 12 – vastutustundlik tarbimine ja tootmine

SDG 15 – elu maal

SDG 16 – rahu, õiglus ning tugevad institutsioonid

SDG 17 – koostöö eesmärkide saavutamiseks

2021. aastal olid meie tegevuste fookuses järgmised säästva arengu eesmärgid.

Ühiskonna heaks (SDG 1, SDG 3, SDG 4, SDG 5)

Alates 2017. aastast on pangagrupi suurimaks aktsionäriks jaekaubanduskett Coop Eesti. Panganduse seos kaubandusega määratleb meie ühise missiooni: „Viime elu edasi igas Eestimaa nurgas“. See on iseloomustanud meie tegevust viimased viis aastat ning määratleb meie jätkusuutlikkuse ühe olulisema fookuse.

Eestimaa rikkus on meie ettevõtlikud inimesed ja puhas loodus. Eestimaise pangana anname hoogu Eesti ettevõtetele ja aitame inimestel viia ellu oma unistusi. Ühte hoides ja väärtustades Eestimaa puhast loodust, viime elu edasi igas Eestimaa nurgas – nii maal kui ka linnas.

Meile on oluline, et elutähtsad tooted ja teenused oleksid kõigile kättesaadavad nende kodukohas. Eestimaise pangana toome igapäevased pangateenused inimestele lähemale, et igaühel oleks hea elada just seal, kus talle meeldib. Nii saavad Coop Panga kliendid teha sularaha sisse- ja väljamakseid oma pangakontolt enam kui 330 Coopi kaupluses üle Eesti – sularaha saab soovi korral välja võtta või arvele kanda oma kodupoe kassas. Hea on tõdeda, et selle teenuse tarbimine on kasvava trendiga nagu näitab järgnev tabel:

	2021	2020
COOP Sula tehingute arvuline osakaal vs ATM	31,6%	25,8%
COOP Sula tehingute käibe osakaal vs ATM	26,9%	22%

Samuti on meil klienditeenindajad 15 pangakontoris 12 Eesti linnas. Selliselt oleme suuruselt teine kontorivõrguga pank Eestis. Lisaks tegutseb suuremates Coopi kaupluses üle Eesti ka 17 pangapunkti.

Meie kliendisuhted väljaspool Tallinn/Harjumaa piirkonda saab koondada järgmiselt:

	2021	2020
Igapäevapanganduse kliendisuhted	61,1%	59,6%
Eluasemelaenu portfelli	39%	39,4%
Ärialaenu portfelli	33,4%	34,8%
Liisingu portfelli	47,5%	47,1%

Anname oma panuse Eesti inimeste rahatarkuse kasvatamisse, näiteks jagame „Lihtsalt rahast“ taskuhäälingus ja ka muudes kanalites erinevas vanuses inimestele teadmisi, kuidas finantsasjades targemaid valikuid teha. Osaleme regulaarselt Pangaliidu finantskirjaoskuse töörühmas ja 2021. aastal panustasime aktiivselt ka finantspettuste vastases tegevuses nii läbi Pangaliidu kui ka iseseisvalt, et aidata kaitsta Eesti elanike ressursse.

Vastutustundlikud tooted ja teenused (SDG 7, SDG 8, SDG 12)

Toodete ja teenuste arendamine vastutustundlikkuse eesmärkidest lähtuvalt on pidev protsess. Pangagrupp on juba varasemalt otsustanud, et ei paku finantseerimist järgmistele tegevusvaldkondadele:

- hasartmängude ja kihlvedude korraldamine;
- tubakatootmine;
- meelelahutusüritused;
- eksporditegevus sanktsioneeritud riikidesse;
- lennukite, laevade ja raudteevagunite finantseerimine;
- relvatööstus ja -kaubandus, mis ei ole seotud Eesti riigikaitse ja NATO-ga;
- erakonnad ja muud poliitilised organisatsioonid.

Meie laenuportfellis ei ole 2021. aasta lõpu seisuga positsioone nimetatud tegevusvaldkondades. Me ei paku krediiditeenuseid valdkondades või ettevõtetele, mille tegevus on ebaeetiline, rikub inimõigusi, on seotud korruptsiooniga või on suure negatiivse mõjuga keskkonnale. Negatiivseks mõjuks võib olla selline mõjutegur, mis mõjutab kas eraldi või sõltuvalt ettevõtte tegevussektorist, koos teiste mõjuritega, meid ümbritsevat looduskeskkonda.

2021. aastal täiendasime oma krediidiriski hindamise protsessi keskkonnamõjude, sotsiaalmajanduslike mõjude ning juhtimislike mõjude hindamise raamistikuga, kuna mõistame, et nende riskide võimalik realiseerumine omab otsest seost meie klientide krediidiriskiga. Suure negatiivse keskkonnamõjuga kliente meie laenuportfellis ei ole. Kliendid, kelle tegevusega kaasneb keskkonnamõju, on igal konkreetsel juhul kontrollitud, et nad vastaksid oma tegevuses kehtivatele keskkonnahoiu normidele.

Pangateenuste hinnastamisel oleme ausad ja läbipaistvad, teenuste turundamisel lähtume vastutustundlikest põhimõtetest. Jälgime rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõudeid. Oma klientide tundmiseks küsime neilt põhjalikku informatsiooni ja jälgime nende tegevust, samas pidades kinni isikuandmete kaitse seaduse nõuetest. Isikuandmete kaitsel lähtume lõimitud andmekaitse printsiibist, st kasutame andmekaitset kogu andmetöötlaste elutsükli ja kasutame ainult nii palju andmeid, kui on vajalik kvaliteetse pangandusteenuse pakkumiseks.

Keskkonna heaks (SDG 7, SDG 12)

Coop Pank arvestab ettevõtetele laenu andmisel keskkonna alaste mõjudega (vt ka peatükki „Vastutustundlikud tooted ja teenused“) ning otsib võimalusi panustada neisse ettevõttesse, mis vähendavad negatiivseid keskkonna mõjusid. Samuti on pank oma tegutsemises järjest keskkonnateadlikum ja kinnitas 2021. aastal rohelise kontori põhimõtted, mis lähtuvad Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni juhistest.

Kui 2020. aastal finantseerisime olulises mahus (ca 64 MW nimivõimsusega) päikeseparkide ja tuulikute rajamist, siis 2021. aastal jätkasime selle segmendi kasvatamist, jõudes aastalõpu seisuga 78 MW nimivõimsuseni. Finantseeringud taastuenergeetikasse moodustavad ca 10% meie äriklientide finantseerimise äriiini portfelist, 2020. aastal oli see 6%. Peame oluliseks, et meie laenuportfellis on põllumajandusettevõtteid, kelle tegevusele saame kaasa aidata erinevates Eestimaa paikades. Oleme pakkunud liisingut elektri- ja hübriidmootoril töötavatele sõidukitele. Toetame taaskasutust ning valdava osa meie autoliisingu portfelist moodustab kasutatud autode liising 2021 aastal 64% (2020 ca 60%). Ka käesoleval aastal soovime panustada päikese- ja tuuleenergia projektidesse, sh elamute energiatõhusamaks muutmiseks.

Kolisime panga peakontori 2021. aasta augustis uude, ökonoomsesse ja väiksema energiakuluga Skyon ärimajja, mis ehitati ja hoitakse töös lähtuvalt LEEDi Gold/Platinum sertifikaadi nõuetest. LEED (ingl Leadership in Energy and Environmental Design) on maailma üks tuntumaid keskkonnasäästliku ehituse hindamissüsteeme.

2021. aasta kohta oleme teostanud meie peamaja ja selle kasutamisega kaasneva süsiniku jalajälje hindamine vastavalt GHG protokollile („GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard“). Kuna 8 kuu jooksul kasutasime veel endist, aadressil Narva mnt 4 asuvat peamaja, siis oleme võrrelnud ka meie peamisi keskkonna jalajälje näitajaid vanas ja uues peamajas ning saame esile tuua järgmised positiivsed näitajad:

	Narva mnt 4	Maakri 30
Kuine keskmine elektrikulu	28502 kWh	8933 kWh
Kuine keskmine küttekulu	44510 kWh	37339 kWh
Kuine veekulu	83 m3	40 m3
Kuised jäätmed	2460 kg	2431 kg

Coop Panga süsiniku jalajälg oli 2021. aastal 382 t CO₂ ekv, millest töötajate tööle-kojusõidud moodustasid 42,6%, elektrienergia 39,5%, soojusenergia 11,6%, jäätmed 4,6% ning muud allikad 1,8%.

Panga peamajas ei kasutata iga töölaua juures eraldiseisvaid prügikaste. Prügi sorteerime liigiti, kogume kokku pandipakendid ja viime tagastuspunkti, kust saadud raha annetame lastele teatrikülastuste võimaldamiseks.

Oma igapäevases töös oleme juurutanud paberivaba dokumendihaldust – sõlmime nii klientidega kui koostööpartneritega lepinguid elektrooniliselt ja võimaldame klientidel pangaga liituda läbi lihtsa veebilahenduse, mida 2021. aastal kasutas 40,9% meie uutest klientidest (2020. aastal 34,1%). Meie kuine keskmine paberikulu oli 2021. aastal 58 kg.

Tööandjana kasvatame ka oma töötajate teadlikkust keskkonnahoiust. Alustasime 2021. aastal initsiatiiviga töötajate keskkonnamõju jalajälje mõõtmiseks. Moodustatud meeskonnad leppisid kokku ühised eesmärgid oma personaalse jalajälje vähendamiseks ning avalikustasid need meie siseveebis. Aasta jooksul korraldasime väliste ekspertide abil kolm keskkonnaalast koolitust, aitamaks töötajatel mõista, kuidas nad saavad oma igapäevast elukorraldust keskkonnasõbralikumaks kujundada. 2022. aasta esimeses kvartalis viime läbi kordumõõtmised ja hindame seatud eesmärkide saavutamise taset.

Juhtimiskultuur (SDG 16 & SDG 17)

Hindame oma juhtimiskultuuri avatuks ja kaasaegseks, mille aluseks on regulatsioonidest ning rahvusvahelistest standarditest juhendumine (nt inimõigused, tööõigus, võitlemine diskrimineerimise vastu jne). Lähtume oma tegevuses heast ühingujuhtimise tavast, heast pangandustavast ja vastutustundliku laenamise põhimõtetest ning teistest finantsjärelvalve poolt antud juhistest ja kehtivatest seadusandlikest aktidest.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning rahvusvaheliste sanktsioonide valdkonnad on meie jaoks olulisel kohal ja rakendame vajalikke hooldsusmeetmeid.

Samuti jälgime, et meie turundustegevus oleks vastavuses kehtivate normidega. Eetilise käitumise tagamiseks oleme loonud väärkäitumisest teavitamise juhendi, millest lähtudes saavad töötajad teha teavitusi võimalike eetikanormide või seaduste rikkumiste kohta grupis. Oleme 2021. aastal sotsiaalse ning keskkonna vastutustundlikkuse põhimõtteid järjest enam oma tegevustesse integreerinud fikseerides need ka meie rohelise kontori põhimõtetenä.

Oleme rakendanud rikkumistest teavitamise protseduuri ning tagame koostöös advokaadibürooga maksimaalse võimaliku kaitse töötajatele, kes soovivad tagada info edastamise jäädes sealjuures anonüümseks. Meie hinnangul loob see parimal võimalikul moel eeldused selleks, et mistahes sisejuhtimist puudutavast rikkumisest saab iga töötaja teada anda, kartmata, et see võiks mõjutada kuidagi tema töösuhet.

Meie jaoks on loomulik pakkuda oma töötajatele kaasaegset töökeskkonda, motiveerivat töötasu, paindlikku tööaega, kaugtöö tegemise võimalusi, põnevaid tööalaseid väljakutseid, igakülgseid arenguvõimalusi ja sõbralikku ning ühte hoidvat meeskonnatunnet. Meil on ühtsed väärtused.

Julgeme teha teisiti. Meid inspireerib võimalus teha panganduses asju teistmoodi. Me ei rahuldu saavutatuga, esitame endale pidevalt küsimusi, kas ja kuidas teha kliendi elu paremaks ning lihtsamaks. Me julgeme eksida. Tunnistame enda eksimust. Õpime sellest ja teeme paremini.

Profid mängivad kokku. Iga meie töötaja on oma valdkonna professionaal ja seab endale kõrged standardid. Me teeme kõvasti tööd, kuid samal ajal ei võta ennast liiga tõsiselt. Meie toimimisviisiks on meeskonnamäng. Jõuame sihile. Me seame endale ambitsioonikaid eesmärke ning anname endast alati maksimumi, et parima tulemuseni jõuda. Kui oleme millegagi alustanud, siis teeme selle ka ära!

Oleme toonud jätkusuutliku tegevuse olulisuse nii juhatuse kui ka nõukogu fookusesse ning 2022. aastal jätkame jätkusuutlikkuse valdkonna arendamisega värvates selleks täiendavaid ja konkreetsele valdkonnale pühendunud ressursse.